

Lagutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om verkställighet av böter och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om verkställighet av böter och till lagar som har samband med den (RP 26/2026 rd): Ärendet har remitterats till lagutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Juho Martikainen, justitieministeriet
- äldre justitieombudsmannasekreterare Katja Harakka, riksdagens justitieombudsmans kansli
- överdirektör Pasi Kumpula, Domstolsverket
- tingsdomare, avdelningschef Leena Kinnunen, Birkalands tingsrätt
- åklagaröverinspektör Karoliina Kontturi, Åklagarmyndigheten
- ledande häradsfogde Aki Virtanen, Utsökningsverket
- jurist Heidi Lokasaari, Brottspåföljdsmyndigheten
- polisinspektör Konsta Arvelin, Polisstyrelsen
- verkställighetschef Sakari Haataja, Rättsregistercentralen
- professor Olli Mäenpää
- professor (emerita) Tuula Linna
- biträdande professor Tatu Hyttinen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- inrikesministeriet
- finansministeriet
- Skatteförvaltningen
- Försvarsmakten
- Gränsbevakningsväsendet
- Tullen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om verkställighet av böter och tio andra lagar ändras.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

I propositionen föreslås det att de bestämmelser om bestämmande av förvandlingsstraff för böter och om verkställighet av förverkandepåföljder som finns i lagen om verkställighet av böter revideras. Syftet är att förtydliga regleringen och förbättra myndigheternas förutsättningar att sköta verkställighetsuppdrag.

Dessutom ändras bestämmelserna om beviljande av betalningstid så att beviljandet av betalningstid bättre än i nuläget kan ske elektroniskt. Detta underlättar ansökan om betalningstid med tanke på såväl Rättsregistercentralen som den betalningsskyldige.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i huvudsak 2028. Vissa bestämmelser om verkställighet av förverkandepåföljder träder dock i kraft redan hösten 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås det att lagen om verkställighet av böter (672/2002) och tio andra lagar ändras.

Lagen om verkställighet av böter innehåller bestämmelser om verkställighet av penningpåföljder och vissa påföljder som avser annan egendom och vars verkställighet sköts av Rättsregistercentralen. Lagen trädde i kraft 2002.

Samtidigt som lagen trädde i kraft togs Rättsregistercentralens informationssystem för verkställighet, Rajsa, i bruk. Vid Rättsregistercentralen pågår ett projekt för att förnya detta informationssystem. Den aktuella propositionen hänför sig till revideringen av informationssystemet.

En arbetsgrupp har sett över alla bestämmelser om verkställighet av penningpåföljder och utarbetat denna nya aktuella, övergripande proposition med förslag till ändring av bestämmelserna. Utifrån arbetsgruppsarbetet behandlades i fjol regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om verkställighet av böter och till vissa lagar som har samband med den (RP 5/2025 rd, LaUB 6/2025 rd). De lagar som hänför sig till den propositionen trädde i kraft den 1 januari 2026.

I denna senare proposition revideras de återstående kapitlen i lagen om verkställighet av böter. Propositionen innehåller sådana lagändringar som förutsätter ändringar i Rättsregistercentralens informationssystem. Dessa ändringar i informationssystemen genomförs som en del av det pågående informationssystemprojektet.

Enligt propositionen är syftet att förtydliga och förenhetliga bestämmelserna om verkställighet av påföljder som ska verkställas med stöd av lagen om verkställighet av böter (RP, s. 25).

Målet är också att förenkla förfarandet för indrivning av fordringar. De gällande bestämmelserna baserar sig i stor utsträckning på manuell indrivning. Avsikten är att i samband med det

Betänkande LaUB 12/2026 rd

ovannämnda informationssystemprojektet i så stor utsträckning som möjligt automatisera verkställigheten och slopa de manuella förfarandena. Strävan är också att ändra bestämmelserna så att ett elektroniskt verkställighetsförfarande är möjligt. Genom de ändringar som gäller beviljande av betalningstid förbättras Rättsregistercentralens möjligheter att utnyttja automatiskt beslutsfattande i uppenbara ärenden som gäller betalningstid.

På motsvarande sätt är målet att förtydliga också förvandlingsstrafförfarandet och verkställigheten av förverkandepåföljder. Avsikten är att i synnerhet vid verkställigheten av förverkandepåföljder också förtydliga uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna. Ändringarna förbättrar myndigheternas förutsättningar att sköta verkställighetsuppdrag och ändrar uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna så att den är mer ändamålsenlig än i nuläget.

Syftet med propositionen är utöver att förtydliga bestämmelserna också att förbättra de betalningsskyldigas rättsskydd bland annat genom att föreskriva om rätt att söka ändring i Rättsregistercentralens beslut och genom att precisera exempelvis bestämmelserna om beviljande av betalningstid.

Propositionen innehåller ett flertal enskilda ändringar som främjar de ovannämnda målen.

Lagutskottet anser att propositionens mål är motiverade och välkomna. Effektiviseringen av myndigheternas verksamhet med hjälp av informationssystem och teknik samt i mån av möjlighet automatisering är också välkommen. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande synpunkter och ändringsförslag.

Beviljande av betalningstid och automatiserat beslutsfattande

I 14 § i lagförslag 1 finns bestämmelser om en tidsfrist för betalning av en fordran och i 15 § finns bestämmelser om beviljande av betalningstid. Enligt propositionen ändras bestämmelserna om beviljande av betalningstid så att beviljandet av betalningstid bättre än i nuläget kan ske elektroniskt. Enligt propositionsmotiven är syftet med ändringar i fråga om beviljande av betalningstid att förbättra Rättsregistercentralens möjligheter att utnyttja automatiskt beslutsfattande i uppenbara ärenden som gäller betalningstid.

För att öka flexibiliteten ersätts 14 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter med en bestämmelse enligt vilken ”Rättsregistercentralen kan på ansökan av den betalningsskyldige fastställa en tidsfrist på högst tre månader för betalning av en fordran, om den betalningsskyldige sannolikt betalar fordran inom tidsfristen.”

Dessutom ändras 15 § genom att det i 1 mom. införs en bestämmelse enligt vilken ”Rättsregistercentralen kan på ansökan av den betalningsskyldige bevilja betalningstid på högst ett år för en fordran, om den betalningsskyldige på grund av sina personliga förhållanden eller sitt hälsotillstånd inte utan betalningstiden förmår betala fordran och om den betalningsskyldige sannolikt betalar fordran inom betalningstiden. Av synnerligen vägande skäl kan betalningstid beviljas även för en längre tid.”

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Den första av de föreslagna bestämmelserna är ny och den andra ändrar bestämmelserna om beviljande av betalningstid i nuvarande 14 § 1 mom. När det gäller de båda föreslagna bestämmelserna sägs det i motiveringen att dessa beslut oftare än i nuläget kan fattas automatiskt, om de villkor som anges i förvaltningslagen uppfylls (RP, s. 28).

Sakkunniga har framfört att en nödvändig rättslig förutsättning för automatiserat beslutsfattande enligt 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen är att det i det ärende som myndigheten ska avgöra ”inte ingår omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de i ärendet ingående omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som handlägger ärendet”.

Ur denna synvinkel har det framförts att tillämpningen av det föreslagna 14 § 1 mom. i allmänhet förutsätter prövning från fall till fall av den betalningsskyldiges betalningsförmåga och betalningsvilja. Dessutom förutsätter tillämpningen av det föreslagna 15 § 1 mom. prövning från fall till fall. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser är det således lagenligt att använda automatiserat beslutsfattande endast om tjänstemannen eller någon annan handläggare av ärendet först har bedömt de omständigheter som enligt bestämmelserna förutsätter prövning från fall till fall. Denna bedömning ska vid tillämpningen av de lagstadgade kriterierna göras också i sådana ärenden som utifrån bedömningen kan visa sig vara ”uppenbara” i den mening som avses i motiveringen.

Sakkunniga har framfört att dessa lagfästa förutsättningar för automatiserat beslutsfattande inte till övriga delar utesluter möjligheten till automatiserat beslutsfattande. Det är dock uppenbart att utrymmet för användningen av automatiserat beslutsfattande i praktiken skulle bli mycket snävt, eftersom en människa i vilket fall som helst skulle behöva bedöma förutsättningarna för beviljande av betalningstid från fall till fall vid tillämpningen av båda bestämmelserna. Det mål som anges i motiven, dvs. att ”beviljande av betalningstid så att beviljandet av betalningstid bättre än i nuläget kan ske elektroniskt”, kan således knappast genomföras i någon större utsträckning eller på ett effektivt sätt genom den föreslagna regleringen.

I ljuset av det som sägs ovan anser lagutskottet att det är motiverat att precisera bestämmelserna jämfört med det som föreslås i propositionen för att automatiserat beslutsfattande ska vara möjligt i större utsträckning.

Enligt uppgifter från justitieministeriet har det för det första i såväl 14 § som 15 § i lagförslag 1 som förutsättning för betalningstiden föreslagits att det är sannolikt att personen betalar fordran inom tidsfristen. I praktiken är avsikten att denna bedömning ska göras mycket schematiskt beroende på om det i Rättsregistercentralens informationssystem sedan tidigare finns anteckningar om att tidsfrister för betalning inte har iakttagits eller inte. Om det inte finns sådana anteckningar, kan ärendet överföras till automatiserat beslutsfattande för ett positivt beslut. Om det däremot finns anteckningar, överförs ärendet till en tjänsteman för behandling.

Utifrån inkommen utredning föreslår lagutskottet på det sätt som konstateras närmare nedan i detaljmotiven att bestämmelsernas ordalydelse till denna del ska ses över så att förutsättningen i stället för en bedömning av sannolikheten för betalning är att den betalningsskyldiges tidigare underlåtenhet att iaktta betalningstider inte utgör ett hinder för beviljande av betalningstid.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Förutsättningar för beviljande av den egentliga betalningstiden enligt 15 § i lagförslag 1 är den betalningsskyldiges personliga förhållanden och hälsotillstånd. Enligt uppgifter från justitieministeriet hänför sig de centrala grunderna för beviljande av betalningstid i praktiken till personers arbetslöshet, sjukdomar och svaga ekonomiska situation. Dessa omständigheter kan bedömas rätt schematiskt utifrån den utredning som den betalningsskyldige lämnar. För att bestämmelserna tydligare ska stödja automatiserat beslutsfattande är det motiverat att lyfta upp dessa omständigheter till lagnivå. Enligt utskottets uppgifter är det alltså möjligt att till denna del ändra bestämmelsen genom att precisera innehållet i den betalningsskyldiges personliga förhållanden och föreskriva att det kan vara fråga om att den betalningsskyldige på grund av arbetslöshet, sin ekonomiska situation, sina andra motsvarande personliga förhållanden eller sitt hälsotillstånd inte kan betala fordran utan betalningstid. På detta sätt är det enligt förvaltningslagen möjligt att direkt i lag fastställa schematiska behandlingsregler för när en ansökan kan överföras till automatiserat beslutsfattande. Ärenden som inbegriper rättslig prövning, såsom situationer där den betalningsskyldige ansöker om betalningstid på grund av andra motsvarande personliga förhållanden, förs till en tjänsteman för behandling. De ansökningar om betalningstid på mer än ett år som avses i 1 mom. ska alltid föras till en tjänsteman för behandling.

I ljuset av det som sägs ovan och i syfte att stärka förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande föreslår lagutskottet att 14 och 15 § i lagförslag 1 preciseras på det sätt som beskrivs närmare i detaljmotiven.

Förfarande för bestämmande av förvandlingsstraff och verkställighet av förvandlingsstraff

Så som det påpekas i propositionen föreslås inga betydande innehållsmässiga ändringar i bestämmelserna om bestämmande av förvandlingsstraff (RP, s. 30). Förfarandet för bestämmande av förvandlingsstraff förblir således i huvudsak oförändrat. Liksom i nuläget ska vanligen utmätningsmannen eller polisen på basis av den efterlysning som Rättsregistercentralen gjort stämma in den betalningsskyldige till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff. Därefter ska åklagaren framställa ett yrkande på bestämmande av förvandlingsstraff i tingsrätten och tingsrätten ska besluta om bestämmande av förvandlingsstraff.

Sakkunniga har framfört att det är motiverat att förnya förfarandet för bestämmande av förvandlingsstraff i större utsträckning, till exempel så att böter förvandlas redan i samband med den ursprungliga domen eller så att förvandlingsärendena behandlas skriftligen.

Enligt uppgifter från justitieministeriet har förslagen bedömts under beredningen av propositionen och frågan har behandlats i propositionen (RP, s. 41—43). Digitaliseringen av förfarandet med förvandlingsstraff ger enligt uppgift de mest väsentliga resursbesparingarna när det gäller förfarandet. Ett slopande av förvandlingsstrafförfarandet vid domstol eller en omvandling av det till skriftlig behandling skulle inte medföra några betydande ytterligare besparingar.

Lagutskottet anser att den lösning som valts i propositionen i fråga om förfarandet för bestämmande av förvandlingsstraff är motiverad i detta sammanhang. Utskottet anser dock att myndigheternas resursanvändning bör följas upp efter det att informationssystemet har tagits i

Betänkande LaUB 12/2026 rd

bruk. Utifrån erfarenheterna från denna uppföljning är det senare motiverat att bedöma om exempelvis en övergång till skriftlig behandling ytterligare kan minska den arbetsmängd som används i förfarandet.

I propositionen föreslås det ändringar i bestämmelserna om verkställighet av förvandlingsstraff. Den viktigaste ändringen är att Brottspåföljdsmyndigheten i fortsättningen ska svara för bestämmandet av tidpunkten för när personer som dömts till förvandlingsstraff ska anmäla sig till fängelset och efterlysas. I nuläget svarar Utsökningsverket och Rättsregistercentralen för dessa uppgifter.

Enligt propositionen är ändringen motiverad, eftersom ansvaret för verkställigheten av de straff som avtjänas i fängelse då i sin helhet innehas av Brottspåföljdsmyndigheten (RP, s. 31) Brottspåföljdsmyndigheten skulle jämfört med nuläget få bättre förutsättningar att bereda till exempel placering i missbrukarrehabilitering av dem som dömts till förvandlingsstraff och intagning i fängelse. Detta gäller i synnerhet sådana dömda för vilka en tidpunkt för anmälan till fängelse bestäms.

Enligt propositionen ökar ändringen Brottspåföljdsmyndighetens arbetsmängd genom att det är den som ska efterlysa alla som dömts till förvandlingsstraff, cirka 3 000—4 000 personer årligen. I praktiken betalar en stor del av dessa personer sina böter innan de förpassas i fängelse. Avsikten är att i Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem införa en funktion genom vilken efterlysningar kan göras med en liten arbetsmängd, så som Rättsregistercentralen gör i nuläget. Därmed är antalet årsverken litet. För att förfarandet ska fungera förutsätts att uppgifterna om betalda böter lämnas automatiskt till Brottspåföljdsmyndigheten och att det i Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem finns en funktion genom vilken efterlysningar kan göras.

Lagutskottet anser att den lösning som valts i propositionen i fråga om verkställighet av förvandlingsstraff och Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter är motiverad i detta sammanhang. Utskottet påpekar att det krävs fungerande informationssystem för att uppgifterna ska kunna skötas på behörigt sätt.

Sökande efter föremål i bostäder och på personer samt användning av maktmedel

När det gäller verkställighet av förverkandepåföljder innehåller lagförslag 1 bestämmelser om sökande efter föremål i bostäder eller andra utrymmen (43 b §), sökande efter föremål på en person (43 c §) och om maktmedel (43 d §). Sakkunniga har framfört att det i fråga om de nämnda bestämmelserna råder oklarhet om förhållandet till grundlagen. Lagutskottet har därför bett en sakkunnig i statsförfattningsrätt att bedöma om det i fråga om de nämnda bestämmelserna råder sådan oklarhet om förhållandet till grundlagen som avses i 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning att lagutskottet bör begära utlåtande av grundlagsutskottet.

Hemfridskyddet (43 b §). I 43 b § 2 mom. i lagförslag 1 finns bestämmelser om eftersökning i utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur. Eftersökning i sådana utrymmen förutsätter alltid grundad anledning att anta att det föremål eller djur som eftersöks finns i utrymmet i fråga. Myndigheten ska således ha grundad anledning att eftersöka föremål i

Betänkande LaUB 12/2026 rd

utrymmen som är avsedda för boende. Eftersökning i utomståendes utrymmen förutsätter synnerligen vägande skäl att anta att föremålet eller djuret finns där. Tröskeln för att rikta åtgärder mot en utomstående persons hemfrid är således högre än för att rikta åtgärder mot den dömdes hemfrid.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt som utskottet hört måste regleringen bedömas med avseende på det skydd som hemfriden åtnjuter i egenskap av en grundläggande fri- och rättighet genom att beakta att det enligt 10 § 3 mom. i grundlagen genom lag kan föreskrivas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Eftersom eftersökning i utrymmen som skyddas av hemfriden inte görs för utredning av brott utan för verkställighet av en dom i ett brottmål, måste den föreslagna regleringen i första hand bedömas med avseende på tryggandet av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt har grundlagsutskottet i sin praxis ansett att sådana åtgärder för verkställighet av en dom som ingriper i hemfriden i princip är acceptabla för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har påpekat att verkställigheten av en privaträttslig fordran för sin del tryggar borgenärens egendomsskydd enligt 15 § i grundlagen. Också med tanke på borgenärens rättsskydd enligt 21 § i grundlagen är det nödvändigt att en dom inte saknar faktisk effekt, utan att den är effektivt verkställbar av det allmänna (GrUU 12/2002 rd, s. 3; GrUU 42/2006 rd, s. 2). Den grundläggande rättigheten till en rättvis rättegång enligt 21 § i grundlagen kan inte heller tillgodoses om en lagakraftvunnen dom inte kan verkställas effektivt.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt finns det således i enlighet med grundlagsutskottets praxis acceptabla grunder för den föreslagna regleringen för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 10 § 3 mom. i grundlagen. Åtgärder som ingriper i hemfriden förutsätter ett lagfäst motiverat skäl, i fråga om utomståendes hemfrid ett synnerligen vägande skäl, vilket kan anses ändamålsenligt med tanke på proportionaliteten. Den föreslagna regleringen på lagnivå kan också i övrigt anses vara tillräckligt exakt och noggrant avgränsad.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt råder det med beaktande av motiveringen ovan ingen sådan oklarhet i fråga om förhållandet till grundlagen som avses i 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning att lagutskottet måste begära utlåtande av grundlagsutskottet. Med hänvisning till det som sägs ovan och i ljuset av inkommen utredning anser lagutskottet utifrån sitt ansvarsområde att 43 b § i lagförslag 1 är godtagbar.

Personlig integritet (43 c §). Enligt 43 c § i lagförslag 1 får den tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag omhänderta ett föremål som har dömts förverkat och som den dömden bär på sig eller i sina kläder, om omhändertagandet kan ske utan att den dömdes personliga integritet kränks. Omhändertagandet ska dock i första hand ske genom att den dömden uppmanas att överlämna det föremål som dömts förverkat och som den dömden bär på sig eller i sina kläder. Regleringen motsvarar till innehållet 3 kap. 50 § som har stiftats med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 42/2006 rd).

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt som utskottet hört finns det skäl att bedöma den föreslagna bestämmelsen med tanke på att var och en enligt 7 § 1 mom. i grundlagen har rätt till

Betänkande LaUB 12/2026 rd

personlig integritet. Denna integritet får inte kränkas godtyckligt eller utan laglig grund. En lag som begränsar den personliga integriteten ska vara exakt och noggrant avgränsad samt även i övrigt uppfylla de allmänna förutsättningarna för inskränkning av de grundläggande fri- och rättigheterna, såsom kravet på begränsningarnas acceptabilitet och proportionalitet (se t.ex. GrUU 64/2018 rd, s. 4).

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt förbjuder den föreslagna bestämmelsen ingrepp i den personliga integriteten på ett kränkande sätt, vilket innebär att ingreppet i målpersonens personliga integritet inte är särskilt djupt. Med tanke på proportionaliteten är det också viktigt att i första hand beakta omhändertagande som grundar sig på målpersonens egen verksamhet. Det finns en godtagbar och vägande grund för utövande av befogenheten när det gäller att trygga andra grundläggande fri- och rättigheter, särskilt skyddet för borgenärens egendom och rättsskyddet samt förutsättningarna för en rättvis rättegång.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt råder det med beaktande av de synpunkter som framförts ingen sådan oklarhet i fråga om förhållandet till grundlagen som avses i 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning att lagutskottet måste begära utlåtande av grundlagsutskottet. Med hänvisning till det som sägs ovan och i ljuset av inkommen utredning anser lagutskottet utifrån sitt ansvarsområde att 43 c § i lagförslag 1 är godtagbar.

Maktmedel (43 d §). Enligt 43 d § 1 mom. i lagförslag 1 har en tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag rätt att vid behov använda de maktmedel som avses i bestämmelsen för att omhänderta ett föremål som dömts förverkat eller ett djur som det bestämts att ska avlivas. En tjänsteman som har rätt att använda maktmedel får använda dem endast i den mån maktmedlen med hänsyn till omständigheterna kan anses motiverade. Den person som är föremål för maktmedel ska dock ges tillfälle att handla själv, om inte verkställigheten äventyras på grund av det.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt som utskottet hört har användningen av maktmedel reglerats på ett sätt som motsvarar bestämmelserna bland annat i 2 kap. 17 § i polislagen, 22 § i tullagen, 35 § i gränsbevakningslagen och 3 kap. 83 § i utskökningsbalken, så regleringen kan anses vara sedvanlig. Regleringen uppfyller kravet i 2 § 3 mom. i grundlagen som säger att all utövning av offentlig makt ska bygga på lag. Det godtagbara syftet med regleringen är att trygga andra grundläggande fri- och rättigheter, i detta sammanhang i synnerhet tryggandet av borgenärens egendomsskydd och rättsskydd samt förutsättningarna för en rättvis rättegång. Regleringen förutsätter också att proportionaliteten beaktas när beslut om användning av maktmedel fattas.

Enligt 43 d § 2 mom. i lagförslag 1 får maktmedel användas med iakttagande av vad som föreskrivs i den lagstiftning som gäller varje myndighet. Bestämmelsen förutsätter således att det i någon annan lag finns en separat rättslig grund för användning av maktmedel och att bestämmelserna i den lagen iakttas när de tillämpas. Den ger inte självständigt rätt att använda maktmedel, utan den är i första hand en informativ hänvisningsbestämmelse.

Enligt den sakkunniga i statsförfattningsrätt råder det med beaktande av de synpunkter som framförts ingen sådan oklarhet i fråga om förhållandet till grundlagen som avses i 38 § 2 mom. i

Betänkande LaUB 12/2026 rd

riksdagens arbetsordning att lagutskottet måste begära utlåtande av grundlagsutskottet. Med hänvisning till det som sägs ovan och i ljuset av inkommen utredning anser lagutskottet utifrån sitt ansvarsområde att 43 d § i lagförslag 1 är godtagbar.

Eventuella ändringsbehov i tvångsmedelslagen

Vid utskottets sakkunnigutfrågning aktualiserades frågan om tvångsmedelslagen bör kompletteras med en bestämmelse enligt vilken egendom som tagits i beslag och ska dömas förverkad inte får säljas som utmätt innan säkringsåtgärden har upphört.

Enligt uppgifter från justitieministeriet granskas i den aktuella propositionen endast bestämmelserna om verkställighet i fråga om egendom som redan har dömts förverkad i lagen om verkställighet av böter. Vid beredningen av propositionen har man inte bedömt eventuella ändringsbehov i tvångsmedelslagen, eftersom beslagtagningen till många delar avviker från verkställigheten av egendom som redan har dömts förverkad. Behovet av ändringar som gäller utmätningsåtgärder under beslag och andra eventuella ändringar bör därför bedömas separat med avseende på bestämmelserna i tvångsmedelslagen. Enligt inkommen utredning är det möjligt att göra en sådan granskning i projekt som bedömer behovet av ändringar i tvångsmedelslagen. Lagutskottet anser därför att det är motiverat att i framtida lagstiftningsprojekt bedöma frågor som gäller bland annat beslagtagen egendom.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om verkställighet av böter

2 kap. Verkställighet av en fordran

14 §. Fastställande av en tidsfrist för betalning av en fordran. Paragrafen innehåller bestämmelser om fastställande av en tidsfrist för betalning av en fordran. Av de orsaker som anges ovan i utskottets överväganden och i syfte att stärka förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande föreslår lagutskottet att *1 mom.* ändras så att förutsättningen inte är en bedömning av sannolikheten för betalning utan att den betalningsskyldiges tidigare underlåtenhet att iaktta tidsfrister eller betalningstider inte utgör ett hinder för förlängning av betalningstiden.

15 §. Beviljande av betalningstid. I paragrafen finns bestämmelser om beviljande av betalningstid. Av de orsaker som anges ovan i utskottets överväganden och i syfte att stärka förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande föreslår lagutskottet att *1 mom.* för det första ändras så att förutsättningen inte är en bedömning sannolikheten för betalning utan att den betalningsskyldiges tidigare underlåtenhet att iaktta tidsfrister eller betalningstider inte utgör ett hinder för förlängning av betalningstiden.

För det andra föreslår utskottet att momentet även preciseras i syfte att stärka förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande genom att precisera innehållet i den betalningsskyldiges personliga förhållanden och föreskriva att det kan vara fråga om att den betalningsskyldige på

Betänkande LaUB 12/2026 rd

grund av arbetslöshet, sin ekonomiska situation, sina andra motsvarande personliga förhållanden eller sitt hälsotillstånd inte kan betala fordran utan betalningstid.

21 §. Verkställighetsåtgärder lämnas vilande. Paragrafen innehåller en bestämmelse om situationer där Rättsregistercentralen får lämna verkställighetsåtgärderna vilande.

Lagutskottet anser att begreppet att lämna verkställighetsåtgärder vilande inte är ändamålsenligt i paragrafen. Dessutom påpekar utskottet att rättsverkan av att lämna dessa åtgärder vilande inte framgår av bestämmelsen.

Därför föreslår utskottet att ordalydelsen i 21 § ändras så att begreppet ”lämna vilande” ersätts med begreppet ”tills vidare avstå från verkställighetsåtgärder”, eftersom det bättre beskriver att man avstår från åtgärderna, men ”tills vidare” uttrycker att verkställighetsåtgärderna kan inledas på nytt. Med denna formulering kan bestämmelsens rättsverkan anses klar, eftersom ”avstå” entydigt beskriver att verkställighetsåtgärderna inte fortsätter och ”tills vidare” att det inte är fråga om ett definitivt avstående eller förfall. Utskottet föreslår också att *paragrafrubriken* ändras så att den bättre motsvarar det ändrade innehållet.

36 §. Inledande av verkställigheten av ett förvandlingsstraff. Paragrafen innehåller bestämmelser om inledande av verkställighet av förvandlingsstraff. I 1 mom. föreskrivs att när ett avgörande som gäller bestämmande av förvandlingsstraff har vunnit laga kraft eller kan verkställas som en lagakraftvunnen dom, ska Rättsregistercentralen sända den betalningsskyldige ett meddelande om förvandlingsstraffet med iakttagande av vad som i 7 § föreskrivs om betalningsuppsmaning. Utskottet påpekar, som ett lagtekniskt ändringsbehov, att hänvisningen till 7 § är felaktig. I bestämmelsen ska det däremot hänvisas till 6 §. Utskottet föreslår att *1 mom.* ändras i fråga om detta.

2. Lagen om ändring av strafflagen

17 kap. Om brott mot allmän ordning

23 a §. Förverkandepåföljd som har samband med djurskyddsbrott. Regeringen föreslår ändringar i 3 mom. Inga ändringar föreslås i 2 mom. I 2 mom. i den gällande paragrafen föreskrivs att ”en förverkandepåföljd som avses i 1 mom. döms ut på yrkande av åklagaren. På dessa förverkandepåföljder tillämpas 10 kap. 1 § och 11 § 3 mom. På förverkande av värde tillämpas dessutom 10 kap. 10 §. På andra än i 1 mom. avsedda förverkandepåföljder tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap.”

Lagutskottet påpekar att det i nämnda 2 mom. hänvisas till det 10 kap. 11 § 3 mom. i strafflagen, som enligt det aktuella lagförslaget ska upphävas och dess innehåll delvis ändrat ska flyttas till 45 a § i lagen om verkställighet av böter. Lagutskottet föreslår därför att också *2 mom.* ändras så att hänvisningen till det lagrum som upphävs korrigeras till en hänvisning till lagen om verkställighet av böter. För tydlighetens skull föreslår utskottet att också momentets sista mening kompletteras med en hänvisning till lagen om verkställighet av böter. Till följd av lagutskottets ändring måste också *ingressen* i lagförslaget ändras.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

4. Lagen om ändring av 80 § i tullagen

80 §. Varor som säljs på tullauktion eller på något annat sätt. Paragrafen innehåller bestämmelser om försäljning av varor på tullauktion eller på något annat sätt. Regeringen föreslår bland annat att paragrafen kompletteras med ett nytt 4 mom. I momentet sägs det att ”bestämmelser om verkställighet av förverkandepåföljder finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). På verkställigheten av föremål som dömts förverkade tillämpas dessutom 2 mom. i denna paragraf och 84 § i denna lag.”

Laguskottet påpekar som ett lagtekniskt ändringsbehov att det i 4 mom. inte hänvisas till 82 § 3 mom. på motsvarande sätt som i 38 a § i lagen om verkställighet av böter (lagförslag 1). Laguskottet föreslår att 4 mom. ändras så att det också i det hänvisas till 82 § 3 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Laguskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3 och 5—11 i proposition RP 26/2026 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 4 i proposition RP 26/2026 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 18, 27, 30 a, 37 och 53 §,
av dem 30 a § sådan den lyder i lagarna 985/2005 och 462/2011 samt 37 § sådan den lyder i lag
604/2019,

ändras 1 § 3 mom. 8 punkten, 3 § 2 mom., 4 § 3 och 4 mom., 5 § 1 mom., 8, 9, 14—17, 21 och
22 §, 23 § 2 mom., rubriken för 3 kap., 24—26, 28—32, 34—36, rubriken för 4 kap., 38, 39—45,
45 a, 45 b och 54 §,

av dem 1 § 3 mom. 8 punkten, 4 § 3 och 4 mom., 5 § 1 mom., 8 och 9 §, 23 § 2 mom. och 54 §
sådana de lyder i lag 416/2025, 25 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 462/2011, 28 § sådan den

Betänkande LaUB 12/2026 rd

lyder i lagarna 462/2011 och 604/2019, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 462/2011 och 889/2024, 31 och 36 § sådana de lyder i lag 425/2018, 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 816/2011 och 756/2014, 41 § sådan den lyder i lag 816/2011, 42 § sådan den lyder i lagarna 1407/2009 och 756/2014, 44 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 816/2011 samt 45 a och 45 b § sådana de lyder i lag 348/2013, och

fogas till lagen nya 23 b, 38 a, 43 a—43 d och 45 c § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av följande andra penningpåföljder, avgifter och ersättningar:

8) på statens regressrätt enligt 31 § i brottsskadelagen (1204/2005) grundad fordran på den som ansvarar för en skada och fordran som staten har på ersättningstagaren enligt beslut om återkrav som avses i 42 § i den lagen,

3 §

Myndigheter som svarar för verkställigheten

Tullen och Skatteförvaltningen sörjer med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. för indrivningen av sådana skadestånd som grundar sig på brott och sådana ersättningar för rättegångskostnader som tilldömts staten eller den nämnda myndigheten, om de har till uppgift att bevaka statens intresse i ett mål. På Tullen och Skatteförvaltningen tillämpas då det som i 6—9, 21—23 och 23 a § föreskrivs om Rättsregistercentralen.

4 §

Meddelanden om verkställighet

Andra än justitieförvaltningsmyndigheter informerar om sina avgöranden genom att föra in uppgifter om dem i Rättsregistercentralens informationssystem för verkställighet. I informationssystemet förs in de uppgifter som behövs för verkställigheten.

I de mål som avses i 3 § 2 mom. ska domstolen med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. i denna paragraf i stället för Rättsregistercentralen underrätta Tullen eller Skatteförvaltningen om sitt avgörande.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

2 kap.

Verkställighet av en fordran

5 §

Tillfälle att erlægga betalning

Den domstol eller myndighet som i första instans bestämmer att en fordran ska betalas ska ge den betalningsskyldige tillfälle att betala fordran. Tillfälle att erlægga betalning ges dock av Rättsregistercentralen när en fordran som avses i 1 § 3 mom. 8 punkten verkställs, av Tullen eller Skatteförvaltningen när en fordran som avses i 3 § 2 mom. verkställs och av den tjänsteman som utfärdar bötesyrkandet när bötesyrkande används.

8 §

Ansökan om utsökning

Rättsregistercentralen ska söka utsökning, om betalningsupplmaning inte sänds eller om fordran inte har betalats inom den tidsfrist som avses i 6 eller 14 § eller den betalningstid som avses i 15 §.

9 §

Tillämpning av utsökningsbalken

På sådan verkställighet av fordran som sker genom utsökning tillämpas vad som föreskrivs i utsökningsbalken. På verkställbarheten av en fordran och tidpunkten när en fordran förfaller tillämpas dock bestämmelserna i denna lag och i 8 kap. i strafflagen.

I ett sådant meddelande om anhängighet som avses i 3 kap. 33 § i utsökningsbalken ska utöver vad som föreskrivs i utsökningsbalken även anges att om böter eller vite som kan förvandlas till fängelse inte kan drivas in ens genom utsökning, kommer den betalningsskyldige att stämmas in till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff. Beviljande av betalningstid som avses i 4 kap. 6 § i utsökningsbalken förutsätter inte sökandens samtycke.

14 §

Fastställande av en tidsfrist för betalning av en fordran

Rättsregistercentralen kan på ansökan av den betalningsskyldige fastställa en tidsfrist på högst tre månader för betalning av en fordran, **om den betalningsskyldiges tidigare underlåtenhet att iaktta tidsfrister eller betalningstider inte utgör ett hinder för förlängning av betalningstiden.**

En tidsfrist får dock inte fastställas, om vite som har dömts ut med stöd av viteslagen ska verkställas. När tidsfristen fastställs ska det ses till att fordran inte förfaller eller preskriberas.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

15 §

Beviljande av betalningstid

Rättsregistercentralen kan på ansökan av den betalningsskyldige bevilja betalningstid på högst ett år för en fordran, om den betalningsskyldige på grund av **arbetslöshet, sin ekonomiska situation, sina andra** motsvarande personliga förhållanden eller sitt hälsotillstånd inte utan betalningstiden förmår betala fordran **och om den betalningsskyldiges tidigare underlåtenhet att iaktta tidsfrister eller betalningstider inte utgör ett hinder för förlängning av betalningstiden**. Av synnerligen vägande skäl kan betalningstid beviljas även för en längre tid.

Betalningstid får dock inte beviljas, om vite som har dömts ut med stöd av viteslagen ska verkställas. När betalningstid beviljas ska det ses till att fordran inte förfaller eller preskriberas.

När betalningstid beviljas ska det utarbetas en betalningsplan för den betalningsskyldige. Den betalningsskyldige ska iaktta betalningsplanen. Om den betalningsskyldige inte iakttar betalningsplanen, förfaller betalningstiden.

16 §

Ansökans inverkan på verkställigheten

Att en ansökan om en tidsfrist för betalning eller om betalningstid blir anhängig avbryter inte verkställigheten av en fordran, om inte Rättsregistercentralen beslutar att verkställigheten ska avbrytas för den tid ansökan behandlas.

17 §

Ändring och återkallande av ett beslut om betalningstid

Rättsregistercentralen kan ändra eller återkalla ett beslut om en tidsfrist för betalning eller om betalningstid, om det inte längre finns förutsättningar för beviljande av en tidsfrist för betalning eller betalningstid.

21 §

Avstående från verkställighetsåtgärder tills vidare

Rättsregistercentralen får **tills vidare avstå från** verkställighetsåtgärder som avses i detta kapitel ~~vilande~~, om

- 1) fordran är högst 10 euro, eller
- 2) fordran är högst 500 euro och det har förflutit mer än fem år sedan fordran blev verkställbar.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

22 §

Återbetalning av ett penningbelopp

Om det belopp som erlagts för betalning av en fordran helt eller delvis ska betalas tillbaka till den betalningsskyldige till följd av ett lagakraftvunnet avgörande av en högre domstol eller av någon annan orsak, ska Rättsregistercentralen återbetala beloppet och på det återbetalda beloppet betala en ränta som är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda gällande referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med två procentenheter per år från betalningsdagen till dagen för återbetalningen. Återbetalning eller ränta betalas inte om den är högst 10 euro. Den myndighet som har tagit emot beloppet ska utan dröjsmål redovisa det återbetalda beloppet till Rättsregistercentralen.

23 §

Kvittning

För kvittning får också användas medel som ska betalas till den betalningsskyldige med stöd av 42 och 45 a § i denna lag eller 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

23 b §

Ändringssökande

Omprövning av Rättsregistercentralens beslut som avses i detta kapitel får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Begäran om omprövning eller besvär över beslut om fastställande av en tidsfrist för betalning, besvär över beslut om betalningstid eller besvär över beslut om återkallande eller ändring av dessa beslut avbryter inte verkställigheten av en fordran.

3 kap.

Bestämmande av förvandlingsstraff för böter

24 §

Inledande av ett förvandlingsstraffförfarande

Den betalningsskyldige ska stämmas in till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff, om verkställbara böter eller verkställbart vite kan förvandlas till fängelse med stöd av 2 a kap. 4 § i strafflagen.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Bestämmelser om bestämmande och verkställighet av förvandlingsstraff under pågående skuldsanering för privatpersoner finns i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993).

Vid förvandlingsstraffförfarandet iakttas lagen om rättegång i brottmål (689/1997) med de undantag som anges nedan i 25 och 26 §, 28 § 1 mom. samt 29 och 30 §.

25 §

Stämning till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff

En tjänsteman som avses i 1 eller 6 § i lagen om stämningsmän (505/1986) ska genom stämning kalla in den betalningsskyldige till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff.

I stämningen informeras den betalningsskyldige om

- 1) att den betalningsskyldige kallas att infinna sig vid domstol för att bemöta åklagarens yrkande på bestämmande av förvandlingsstraff,
- 2) de obetalda böter och det obetalda vite som utgör grund för yrkandet på förvandlingsstraff,
- 3) tid och plats för behandlingen,
- 4) att saken kan avgöras trots den betalningsskyldiges utevaro,
- 5) att den betalningsskyldige kan lämna domstolen ett skriftligt bemötande före ärendets behandling,
- 6) möjligheten att betala böterna eller vitet före rättegången,
- 7) de kontouppgifter och andra uppgifter som behövs för betalning av böterna eller vitet och för styrande av betalningen på ett riktigt sätt.

26 §

Utsättande av dag för behandlingen

Dagen för behandlingen av ärendet ska sättas ut så att den betalningsskyldige före rättegången har minst en månad på sig att betala de böter eller det vite som kan förvandlas till fängelse.

Om den betalningsskyldige redan har stämts in till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff, kan denne stämmas in till samma rättegång på grund av andra böter också med en kortare tid än den som nämns i 1 mom. Också utan stämning kan ett yrkande på bestämmande av förvandlingsstraff riktas mot en betalningsskyldig som är närvarande vid en rättegång.

28 §

Åklagarens yrkande på förvandlingsstraff

Åklagaren ska hos tingsrätten framställa ett yrkande på att obetalda böter eller obetalt vite ska förvandlas till fängelse, när den betalningsskyldige har stämts in till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff.

Åklagaren kan avstå från att yrka på att förvandlingsstraff ska bestämmas i stället för obetalda böter, om förvandlingsstraffet ska anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till

- 1) den bötfälldes personliga förhållanden eller hälsotillstånd,
- 2) den bötfälldes deltagande i social- och hälsovårdsåtgärder, eller
- 3) fängelsestraff eller samhällspåföljd som den bötfällda dömts till för något annat brott.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Åklagaren kan avstå från att yrka på att förvandlingsstraff ska bestämmas i stället för ett obetalt vite, om förvandlingsstraffet ska anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till

- 1) den bötfälldes personliga förhållanden eller hälsotillstånd, eller
- 2) straff som den bötfälde dömts till i samma rättegång där vitet har dömts ut.

29 §

Regionalt behörig tingsrätt och dess sammansättning

Ett ärende som gäller bestämmande av förvandlingsstraff behandlas av tingsrätten på den ort där den betalningsskyldige är bosatt eller påträffas.

I ett ärende som gäller bestämmande av förvandlingsstraff är tingsrätten domför med ordföranden ensam.

30 §

Behandlingen av ett ärende vid domstol

Ett ärende som gäller bestämmande av förvandlingsstraff behandlas av tingsrätten i en muntlig huvudförhandling. Den betalningsskyldige ska infinna sig till den muntliga huvudförhandlingen i tingsrätten om denne önskar bli hörd. Om den betalningsskyldige uteblir utan att ha meddelat laga hinder, kan saken avgöras trots dennes utevaro. Den betalningsskyldige kan före behandlingen av ärendet lämna ett skriftligt bemötande till tingsrätten.

Målsägande i det brottmål som föranledde att böter dömdes ut är inte målsägande i den rättegång som gäller bestämmande av förvandlingsstraff.

31 §

Uppskov med domstolsbehandlingen

Domstolen kan skjuta upp behandlingen av ett ärende som gäller bestämmande av förvandlingsstraff

- 1) för att situationen i fråga om betalningen av böterna ska kunna utredas, eller
- 2) för att omständigheter som avses i 2 a kap. 6 eller 7 § i strafflagen ska kunna utredas.

Då behandlingen skjutits upp med stöd av 1 mom. ska domstolen meddela den betalningsskyldige en ny tidpunkt för behandlingen och påföljderna vid utevaro. Ett meddelande behöver inte lämnas till en betalningsskyldig som uteblivit från behandlingen om ärendet skjuts upp för att betalningssituationen ska kunna utredas.

32 §

Domstolens avgörande

Domstolens avgörande i ett ärende som gäller bestämmande av förvandlingsstraff är ett beslut.

Bestämmelser om domstolens skyldighet att meddela sitt avgörande till Rättsregistercentralen finns i 4 §.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

34 §

Inverkan av domstolens eller åklagarens avgörande på verkställigheten

Efter att ett förvandlingsstraff bestämts får verkställighet av de böter eller det vite som förvandlats till fängelse inte fortsätta i ett utsköningsförfarande.

Om åklagaren avstår från att yrka på bestämmande av förvandlingsstraff med stöd av 28 § 2 eller 3 mom. eller domstolen avstår från att förvandla böter eller vite till fängelse med stöd av 2 a kap. 6 eller 7 § i strafflagen, fortsätter verkställigheten i ett förfarande enligt 2 kap. Den som dömts till sådana böter eller sådant vite får inte på nytt stämmas in till ett förvandlingsstraffförfarande.

35 §

Betalning av böter som förvandlats till fängelse

Ett förvandlingsstraff förfaller om den som dömts till förvandlingsstraff innan denne börjar avtjäna straffet betalar hela det obetalda beloppet av de böter som förvandlats till fängelse. Om flera förvandlingsstraff ska verkställas, har den dömda rätt att betala sina böter till fullt belopp också i fråga om ett av förvandlingsstraffen, varvid detta förvandlingsstraff förfaller.

Bestämmelser om hur böter eller vite som förvandlats till fängelse betalas i ett fängelse finns i 2 kap. 7 § i fängelselagen (767/2005).

36 §

Inledande av verkställigheten av ett förvandlingsstraff

När ett avgörande som gäller bestämmande av förvandlingsstraff har vunnit laga kraft eller kan verkställas som en lagakraftvunnen dom, ska Rättsregistercentralen sända den betalningsskyldige ett meddelande om förvandlingsstraffet med iakttagande av vad som i 6 § föreskrivs om betalningssupplämnande. Innan verkställigheten av ett förvandlingsstraff som avses i 2 mom. inleds kan Rättsregistercentralen med iakttagande av bestämmelserna i 15—17 § bevilja den betalningsskyldige en betalningstid på högst sex månader.

Rättsregistercentralen ska utan obefogat dröjsmål ansöka om verkställighet av förvandlingsstraffet hos Brottsförmyndigheten, om den betalningsskyldige inte fullgör hela sin betalningsskyldighet inom den tidsfrist som anges i det i 1 mom. avsedda meddelandet eller inom den betalningstid som har beviljats med stöd av 1 mom. Rättsregistercentralen ska uppmana den betalningsskyldige att kontakta Brottsförmyndigheten för verkställigheten av ett förvandlingsstraff. Brottsförmyndigheten ska inleda verkställigheten av förvandlingsstraffet med iakttagande av vad som föreskrivs i 2 kap. i fängelselagen.

Om Rättsregistercentralen har ansökt om verkställighet av ett förvandlingsstraff hos Brottsförmyndigheten, ska centralen till den betalningsskyldige återbetala en delvis erlagd betalning. Bestämmelser om betalning finns i 22 §. På det belopp som återbetalas betalas dock inte den ränta som avses i den paragrafen.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

4 kap.

Verkställighet av en förverkandepåföljd

38 §

Verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp

På verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp tillämpas bestämmelserna i 2 kap. i denna lag. På verkställigheten av en förverkandepåföljd som avser ett beslagtaget penningbelopp tillämpas dock de bestämmelser i detta kapitel som gäller förverkandepåföljd som avser ett föremål.

38 a §

Verkställighet av en annan förverkandepåföljd

Rättsregistercentralen ska hos den i 2 mom. avsedda myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna ansöka om verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett föremål, av ett föreläggande om att ett nätmeddelande ska utplånas och av ett föreläggande om att avliva ett djur, när påföljden har blivit verkställbar.

Utsökningsverket sörjer för verkställigheten av förverkandepåföljder som avser fast egendom, inteckningsbara fartyg, inteckningsbara luftfartyg, inteckningsbara bilar eller andra värdepapper eller sådana aktier i aktiebolag som medför rätt att besitta lägenheter eller byggnader samt av förelägganden om att nätmeddelanden ska utplånas. Polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet eller Försvarsmakten sörjer för verkställigheten av andra förverkandepåföljder som avser föremål och förelägganden om att avliva djur i de brottmål som respektive myndighet utreder. Försvarsmakten har rätt att av polisen få handräckning vid verkställigheten av en förverkandepåföljd under de förutsättningar som anges i 186 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarsmakten (89/2025).

På verkställigheten av en förverkandepåföljd som avses i denna paragraf tillämpas 39—43, 43 a—43 d, 44, 45 och 45 a—45 c §. I de ärenden som Utsökningsverket verkställer tillämpas dessutom bestämmelserna i utsökningsbalken. På förtullning av föremål som dömts förverkade tillämpas dessutom 80 § 2 mom., 82 § 3 mom. och 84 § i tullagen (304/2016).

39 §

Verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett föremål innan domen blir verkställbar

Den myndighet som innehar ett föremål som dömts förverkat kan inleda verkställigheten av en förverkandepåföljd fastän avgörandet om förverkandepåföljden inte är verkställbart, om föremålet lätt förfars eller förflyktigas eller snabbt sjunker i värde eller föremålet föranleder avsevärda förvarings- eller skötselkostnader.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

40 §

Inverkan av ett senare avgörande på verkställigheten av en förverkandepåföljd

Om en förverkandepåföljd som avser ett föremål har verkställts med stöd av ett icke lagakraftvunnet avgörande, återgår inte verkställigheten på grund av ett senare avgörande innan avgörandet har vunnit laga kraft.

41 §

Värdering av egendom som dömts förverkad

Ett föremål som dömts förverkat till staten, ett nätmeddelande som det bestämts att ska utplånas eller ett djur som det bestämts att ska avlivas ska värderas innan verkställighetsåtgärder vidtas, om avgörandet om ärendet inte har vunnit laga kraft eller om saken gäller tredje mans rätt, och om det inte i någotdera fallet har nåtts en överenskommelse om föremålets, nätmeddelandets eller djurets värde mellan den behöriga myndigheten och egendomens ägare eller tredje man.

Det ska upprättas ett protokoll över värderingen.

42 §

Förkastande av ett yrkande på en förverkandepåföljd

Om en domstol genom en lagakraftvunnen dom har förkastat ett yrkande på en förverkandepåföljd som avser ett föremål eller ett föreläggande om att avliva djur, ska föremålet eller det djur som det bestämts att ska avlivas återställas till ägaren eller till den som annars har rätt till det.

En 1 mom. avsedd person har rätt att få ersättning för föremålet eller det djur som det bestämts att ska avlivas, om det inte längre är möjligt att återställa det på grund av en verkställighetsåtgärd eller av någon annan orsak. Rättsregistercentralen fattar beslut om ersättningen och betalar av statens medel ut ersättning till den person som saken gäller. Den som är missnöjd med ett beslut om ersättning har rätt att föra talan vid tingsrätten på sin hemort eller vid Helsingfors tingsrätt. Talan ska väckas inom 30 dagar från det att beslutet om ärendet har delgetts personen. Staten är svarande i målet och företräds av Rättsregistercentralen.

43 §

Verkställighetsåtgärder

Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna kan sälja ett föremål som dömts förverkat. Ett föremål kan förstöras, om det inte kan säljas på grund av lagstiftning som begränsar användningen och försäljningen av det eller av någon annan orsak som hänför sig till föremålets art eller om försäljning av föremålet är oändamålsenlig. Ett föremål kan också tas i statens bruk, om det är motiverat för utbildning, forskning eller museiverksamhet eller av någon annan motsvarande orsak.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna sälja ett djur som dömts förverkat. Ett djur kan också överlåtas på annat sätt eller avlivas, om djurets värde i pengar är litet eller om försäljning är oändamålsenlig av någon annan orsak. Ett djur som det bestämts att ska avlivas ska avlivas. Bestämmelser om avlivning av djur finns i lagen om djurvälstånd (693/2023). Bestämmelser om kommunalveterinärens handräddning finns i 90 § 2 mom. i lagen om djurvälstånd.

Ett nätmeddelande som det bestämts att ska utplånas ska utplånas i enlighet med domstolens föreläggande.

Staten svarar inte för brister eller fel i föremål eller hos djur som sålts eller överlåtits på annat sätt med stöd av denna lag eller för andra egenskaper.

43 a §

Omhändertagande och förvaring av föremål

Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna ska omhänderta ett föremål som dömts förverkat eller ett djur som det bestämts att ska avlivas. Om det inte medför avsevärd olägenhet för den dömde kan föremålet lämnas i ett låst utrymme eller i lås hos den dömde. Om ingen uppenbar skingningsrisk eller risk för att brottet fortsätter föreligger, kan föremålet eller det djur som det bestämts att ska avlivas också lämnas hos den dömde.

Också ett föremål som dömts förverkat eller ett djur som det bestämts att ska avlivas och som finns hos en utomstående ska omhändertas av myndigheten för verkställigheten av en förverkandepåföljd. Myndigheten kan alternativt förbjuda den utomståendes att överlämna föremålet vidare eller avtala med den utomstående om förvaring av föremålet eller förvaring av det djur som det bestämts att ska avlivas.

Myndigheten ska även omhänderta handlingar som tillhör den dömde och som utvisar äganderätten till det föremål som dömts förverkat eller det djur som det bestämts att ska avlivas, samt skriftliga pantbrev och andra motsvarande handlingar som gäller den egendom som dömts förverkad.

Det omhändertagande som sker för verkställigheten ska registreras.

43 b §

Sökning efter föremål i bostäder eller andra utrymmen

Den tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag får, för omhändertagande enligt 43 a §, i utrymmen som tillhör eller används av den dömde eftersöka ett föremål som dömts förverkat eller ett djur som det bestämts att ska avlivas. Eftersökning får ske också i utrymmen som tillhör eller används av en utomstående, om det finns skäl att anta att det föremål som dömts förverkat eller det djur som det bestämts att ska avlivas finns där.

I utrymmen som används för boende av permanent natur och som tillhör eller används av den dömde får eftersökning ske endast om det finns grundad anledning att anta att det föremål som dömts förverkat eller det djur som det bestämts att ska avlivas finns där. I en utomståendes utrymmen som används för boende av permanent natur och som tillhör eller används av den dömde får eftersökning ske endast om det finns grundad anledning att anta att det föremål som dömts förverkat eller det djur som det bestämts att ska avlivas finns där. Den dömde eller den

Betänkande LaUB 12/2026 rd

utomstående ska före eftersökningen ges tillfälle att överlämna föremålet eller det djur som det bestämts att ska avlivas, om inte omedelbara eftersökningsåtgärder kan anses vara nödvändiga.

43 c §

Sökning efter föremål på en person

Den tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag får uppmana den dömde att överlämna ett föremål som dömts förverkat och som den dömde bär på sig eller i sina kläder. Om uppmaningen inte iakttas får tjänstemannen omhänderta föremålet, om tjänstemannen vet eller det finns grundad anledning att anta att den dömde bär det föremål som dömts förverkat på sig eller i sina kläder och omhändertagandet kan ske utan kränkande av den dömdes personliga integritet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också ett föremål som dömts förverkat och som den tjänsteman som utför verkställighetsuppdraget vet att en utomstående bär på sig eller i sina kläder.

43 d §

Maktmedel

En tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag har för omhändertagandet av ett föremål som dömts förverkat eller ett djur som det bestämts att ska avlivas rätt att vid behov öppna eller låta öppna lås och dörrar samt att använda andra motsvarande maktmedel i den mån de med hänsyn till omständigheterna kan anses motiverade. Den person som är föremål för maktmedel ska dock ges tillfälle att handla själv, om inte verkställigheten äventyras på grund av det.

En tjänsteman som utför ett verkställighetsuppdrag har rätt att för utförande av verkställighetsuppdraget använda maktmedel med iakttagande av vad som föreskrivs i den lagstiftning som gäller respektive myndighet.

44 §

Inverkan på verkställigheten av att den som dömts till en förverkandepåföljd avlider

Efter det att den som dömts till en förverkandepåföljd avlidit ska verkställigheten avbrytas efter att staten omhändertagit föremålet. Verksälligheten ska fortsätta om inte den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna inom fyra månader efter omhändertagandet tillställs ett intyg över att frågan huruvida verkställigheten ska förfalla har förts till tingsrätten för avgörande i enlighet med 8 kap. 16 § i strafflagen, eller om en ansökan om att verkställigheten ska förfalla har avslagits genom ett lagakraftvunnet avgörande.

Verksälligheten ska trots vad som föreskrivs i 1 mom. fortsätta efter att föremålet värderats, om 39 § tillämpas på verkställigheten.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

45 §

Försäljning av föremål

Ett föremål som dömts förverkat kan säljas på offentlig auktion, enligt uppdrag, i minut eller på annat sätt.

Vid försäljningen ska ett bra resultat eftersträvas. Vid valet av försäljningssätt ska beaktas det pris som kan erhållas, försäljnings- och förvaringskostnaderna och den tid som åtgår till försäljningen.

Försäljningen ska ske utan obefogat dröjsmål.

45 a §

Panträtter och säkerhetsrätter

Innan en förverkandepåföljd som avser ett föremål verkställs ska den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna utreda de pant- och säkerhetsrätter och särskilda rättigheter som har antecknats i det berörda registret, om det som ska säljas är ett föremål som en registrerad rätt kan avse, samt motsvarande rättigheter som inte har antecknats i registret, om det är sannolikt att en sådan rätt avser föremålet.

Den som har förvärvat en panträtt eller annan säkerhetsrätt i ett föremål som avses i 10 kap. 4, 5 eller 5 a § i strafflagen och som dömts förverkat får betalning ur föremålets värde, oberoende av om fordringen har förfallit eller inte. Bestämmelser om erhållande av betalning finns i 45 b §.

Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna fattar beslut om att panträtten eller någon annan säkerhetsrätt förfaller och gör inte den avräkning som avses i 2 mom., om myndigheten anser att pant- eller säkerhetsrätten grundar sig på ett sådant förmögenhetsarrangemang eller annat arrangemang vars juridiska form inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte och att en sådan juridisk form uppenbart används i syfte att undvika verkställighet av förverkandepåföljden. Vid bedömningen av arrangemangets natur ska beaktas att den som dömts till en förverkandepåföljd har en bestämmanderätt som är jämförbar med en ägares och kan vidta åtgärder som är jämförbara med dem som en ägare kan vidta samt de fördelar den som dömts till en förverkandepåföljd har fått av arrangemanget och andra motsvarande omständigheter.

Ett ärende som gäller beslut om att rätten förfaller kan på talan behandlas som ett tvistemål vid Helsingfors tingsrätt eller vid tingsrätten på kärandens hemort. Staten är svarande i målet och företräds av den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna. Talan som gäller beslut om att rätten förfaller ska väckas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet, annars förfaller panträtt eller annan säkerhetsrätt. Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna kan på en skriftlig ansökan förlänga tidsfristen av godtagbara skäl. Ett beslut genom vilket tidsfristen har förlängts får inte överklagas.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

45 b §

Redovisning av medel

Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna ska redovisa medlen från en eventuell försäljning av ett föremål till Rättsregistercentralen.

Innan medlen redovisas till Rättsregistercentralen får de kostnader för förvaring och försäljning av föremålet som orsakats under verkställigheten av förverkandepåföljden dras av från medlen.

Om en rätt som avses i 45 a § har avsett föremålet, ska den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna redovisa betalning till innehavaren av rätten efter de avdrag som avses i 2 mom.

45 c §

När verkställigheten av en förverkandepåföljd avslutas

Verkställigheten av en förverkandepåföljd som avses i 38 a § avslutas när

- 1) verkställighetsåtgärderna har slutförts, en eventuell försäljningsintäkt har redovisats till Rättsregistercentralen och avgörandet om bestämmande av förverkandepåföljden har vunnit laga kraft,
- 2) förverkandepåföljdens verkställbarhet har förfallit, eller
- 3) det finns någon annan lagstadgad grund för att verkställigheten avslutas än en grund som avses i 1 eller 2 punkten.

54 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) de uppgifter som med stöd av 4 § 3 mom. ska antecknas i meddelanden om verkställighet,
- 2) de uppgifter som med stöd av 5 § 2 mom. och 6 § 3 mom. ska lämnas den betalningsskyldige,
- 3) myndigheternas ömsesidiga anmälningsplikt och utredning av ärenden,
- 4) hur de uppgifter som behövs för bestämmande av förvandlingsstraff ska sändas till åklagaren och från åklagaren vidare till tingsrätten,
- 5) diarieföring av och meddelande om verkställighetsåtgärder.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 39 § och 43 a–43 d § träder dock i kraft redan den 23 november 2026.

På betalningstid som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde före ikraftträdandet. På ärenden som avser verkställighet av förvandlingsstraff för böter och som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde före ikraftträdandet, om förpassningen av den dömda till fängelse har behandlats av en utmättningsman vid ikraftträdandet av denna lag eller om den som dömts till förvandlingsstraff

Betänkande LaUB 12/2026 rd

redan har förelagts en tidpunkt för anmälan till fängelset vid ikraftträdandet av denna lag. Verkställighetsåtgärderna som avser förverkandepåföljder som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag sköts av den myndighet som skulle verkställa förverkandepåföljderna före ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i strafflagen (39/1889) 10 kap. 11 § 3 mom., sådant det lyder i lag 356/2016, och
ändras 2 a kap. 7 §, 10 kap. 7 §, 17 kap. 23 a § 2 och 3 mom. och 32 kap. 12 § 1 mom.,
sådana de lyder, 2 a kap. 7 § i lag 550/1999, 10 kap. 7 § i lag 875/2001, 17 kap. 23 a § 2 och 3
mom. i lag 14/2011 och 32 kap. 12 § 1 mom. i lag 187/2012, som följer:

2 a kap.

Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

7 §

Eftergift i fråga om förvandlingsstraff för vite

Domstolen kan avstå från att bestämma ett förvandlingsstraff som ska dömas ut i stället för ett obetalt vite, om förvandlingsstraffet ska anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till

- 1) den bötfälldes personliga förhållanden eller hälsotillstånd,
- 2) straff som den bötfällda dömts till i samma rättegång där vitet har dömts ut.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

10 kap.

Om förverkandepåföljder

7 §

När förverkandepåföljden förfaller

När domstolen avgör ett yrkande på förverkande kan den med svarandens samtycke bestämma att förverkandepåföljden förfaller, om det i föremål eller egendom som avses i 4 eller 5 § inom utsatt tid görs de ändringar som nämns i domen och genom vilka egendomen görs lagenlig på så sätt att det endera på egendomen anges att den är förfalskad, den falska ursprungsmärkningen eller annan märkning avlägsnas eller rättas till eller egendomen görs oanvändbar.

Den i 38 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter avsedda myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna ska övervaka att de skyldigheter som nämns i domen fullgörs och besluta om förverkandepåföljden ska förfalla. Den som har dömts till en förverkandepåföljd kan överklaga beslutet genom att väcka talan i saken vid Helsingfors tingsrätt eller vid tingsrätten på kändans hemort. Talan ska väckas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Staten är svarande i målet och företräds av den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna. Den myndighet som sörjer för verkställighetsåtgärderna kan av särskilda skäl förlänga den tidsfrist som avses i 1 mom. Rättsregistercentralen ska underrättas om att förverkandepåföljden har förfallit.

Den som har dömts till förverkandepåföljden ansvarar för de kostnader som ändringsarbetena och verkställigheten av domen i övrigt medför.

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

23 a §

Förverkandepåföljd som har samband med djurskyddsbrott

En förverkandepåföljd som avses i 1 mom. döms ut på yrkande av åklagaren. På dessa förverkandepåföljder tillämpas 10 kap. 1 § och **lagen om verkställighet av böter**. På förverkande av värde tillämpas dessutom 10 kap 10 §. På andra än i 1 mom. avsedda förverkandepåföljder tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap. **och lagen om verkställighet av böter**. (Nytt)

Domstolen kan förordna att berörda person ska ges tillfälle att själv sälja eller på annat sätt överlåta de djur som denne äger och som avses i förbudet. Om en förverkandepåföljd gäller djur som helt eller delvis ägs av någon annan än den som har meddelats djurhållningsförbud, kan den personen ges tillfälle att utan ersättning avhämta djuren. I domen ska det sättas ut en tid inom vilken djuren ska överlåtas eller avhämtas. Om djuren avhämtas eller överlåts i enlighet med domen, förfaller förverkandepåföljden. I fråga om tidpunkten när förverkandepåföljden förfaller tillämpas dessutom 10 kap. 7 § 2 och 3 mom.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

32 kap.

Om häleri- och penningtvättsbrott

12 §

Förverkandepåföljd

Egendom som har varit föremål för ett brott som avses i 6, 7 eller 9 § ska dömas förverkad till staten. På förverkandepåföljden tillämpas vad som i 10 kap. och i lagen om verkställighet av böter föreskrivs om förverkandepåföljder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 4 kap. 8 § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. 8 § i utsökningsbalken (705/2007) ett nytt 3 mom. som följer:

4 kap.

Utmätning

8 §

Utmätningsobjekt

Ett föremål kan inte utmätas om det har dömts förverkat till staten med stöd av 10 kap. i strafflagen. Om ett föremål som har dömts förverkat har utmätts, förfaller utmätningen.

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 80 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (304/2016) 80 § 1 mom. och
fogas till 80 § ett nytt 4 mom. som följer:

80 §

Varor som säljs på tullauktion eller på något annat sätt

Tullen säljer på offentlig tullauktion varor som

- 1) har överlåtit till staten,
- 2) har lagrats tillfälligt och inte har hänförts till ett tullförfarande eller återexporterats inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 149 i kodexen,
- 3) är under tullkontroll och inte kan överlåtas av de orsaker som nämns i artikel 198.1 b i kodexen,
- 4) inte har avhämtats inom sex månader efter det att Tullen har fattat beslut om att varorna ska övergå till fri omsättning,
- 5) genom ett lagakraftvunnet beslut har omhändertagits av Tullen.

Bestämmelser om verkställighet av förverkandepåföljder finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). På verkställigheten av föremål som dömts förverkade tillämpas dessutom 2 mom. i denna paragraf **samt 82 § 3 mom.** och 84 § i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 2 kap. 11 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) 2 kap. 11 § 1 mom. som följer:

2 kap.

Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning

11 §

Verkställighet

Bestämmelser om verkställighet av förverkandepåföljder finns i lagen om verkställighet av böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013) 13 § som följer:

Betänkande LaUB 12/2026 rd

13 §

Förverkandepåföljder samt kostnader i samband med beslag

Bestämmelser om förverkandepåföljder finns i 10 kap. i strafflagen. Bestämmelser om verkställighet av förverkandepåföljder finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

Verksamhetsutövaren ska till staten betala de kostnader som lagringen av timret eller trävarorna medför under den tid de är beslagtagna.

De kostnader som avses i 2 mom. får dras av från priset för det timmer eller de trävaror som sålts. Verksamhetsutövaren ska dock till staten betala de kostnader som inte kan täckas med medlen från försäljningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om inteckning i bil

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inteckning i bil (810/1972) 15 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1156/2013, som följer:

15 §

Om en bil som är införd i registret utmäts, beläggs med kvarstad eller döms förverkad till staten eller om ägarens egendom upplåts till konkurs, ska åtgärden samt dagen då utmätning skedde, bilen belades med kvarstad, förverkandepåföljd dömdes ut eller konkurs inleddes antecknas i registret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande LaUB 12/2026 rd

8.

Lag

om ändring av 9 § i fartygsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fartygsregisterlagen (512/1993) 9 § 3 mom., sådant det lyder i lag 545/2021, som följer:

9 §

Anteckningar som ska införas i registret

I registret antecknas även inteckningar som har fastställts i fartyget samt uppgifter om sådan utmätning, förverkandepåföljd eller kvarstad som gäller fartyget, uppgifter om ägarens konkurs samt ändringar i dessa uppgifter. Om det är fråga om ett fartyg som avses i 2 mom. 6 punkten antecknas dock inte inteckningar som har fastställts i fartyget.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om ett bostadsdatasystem

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett bostadsdatasystem (1328/2018) 7 § 1 mom. som följer:

Betänkande LaUB 12/2026 rd

7 §

Utmätning, säkerhetsåtgärd, konkurs och företagssanering

Uppgift om utmätning, förverkandepåföljd och säkerhetsåtgärd som avser en aktie antecknas i aktielägenhetsregistret efter anmälan från den behöriga myndigheten. Registeranteckningen ska specificera den grund utifrån vilken uppgiften antecknats i registret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 219 § i lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om transportservice (320/2017) 219 § 3 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 301/2018, som följer:

219 §

Allmänna uppgifter som förs in i trafik- och transportregistret

I registret får dessutom i fråga om fysiska personer, juridiska personer och trafikmedel föras in för registrets syfte nödvändiga uppgifter om

4) konkurs, skuldsanering, företagssanering, utsökning, beslag, kvarstad och förverkandepåföljder,

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om domstolars skyldighet att informera om vissa avgöranden

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om domstolars skyldighet att informera om vissa avgöranden (373/2010) en ny
1 a § som följer:

1 a §

Domstolarnas skyldighet att tillkännage avgöranden som gäller förverkandepåföljder

Domstolarna ska genast informera

1) den berörda registermyndigheten om att fastigheter och inskrivna särskilda rättigheter samt annan inteckningsbar egendom dömts förverkade,

2) Lantmäteriverket om att aktier som ingår i det aktielägenhetsregister som avses i lagen om ett bostadsdatasystem (1328/2016) dömts förverkade,

3) den berörda registermyndigheten om att patent och andra registrerade immateriella rättigheter dömts förverkade,

4) den som för värdeandelsregistret om att värdeandelar och rättigheter som hänför sig till värdeandelar dömts förverkade,

5) den förmedlare som sköter options- och terminskontot i fråga och i annat fall det berörda optionsföretaget om att standardiserade optioner och terminer dömts förverkade,

6) även något annat offentligt register om att annan än i 1–5 punkten avsedd egendom dömts förverkad, om uppgifter om förverkandet kan föras in i ett sådant register.

Det ska också informeras om upphävande av ett avgörande som gäller förverkande, när avgörandet har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande LaUB 12/2026 rd

Helsingfors 27.5.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Sandra Bergqvist sv
medlem Pekka Aittakumpu saf
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Jessi Jokelainen vänst
medlem Aleks Jäntti saml
medlem Anette Karlsson sd
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Susanne Päivärinta saml
medlem Mika Riipi cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mikko Monto.